

Slovenski Pravnik

Leto LV. Ljubljana, septembra 1941-XIX. Štev. 5.-7.

Novo ustavno stanje.

V prvi polovici meseca aprila je zasedla italijanska vojska Ljubljano in zahodni del slovenskega ozemlja. To je privedlo do popolnoma novega ustavnopravnega položaja, ki mu je dala konkretno obliko ustanovitev Ljubljanske pokrajine v mejah italijanskega imperija. Dne 3. maja je namreč izšel kraljevi ukaz, s katerim se je določilo, da je Ljubljanska pokrajina sestavni del Kraljevine Italije in da bo imela glede na svoje strnjeno slovensko prebivalstvo avtonomen ustroj, ki bo upošteval etnične značilnosti prebivalstva, zemljepisno lego ozemlja in posebne krajevne potrebe.

Gornji ukaz priznava svojstveno omiko, ki so jo ustvarili Slovenci v stoletjih, in zagotavlja obenem njen nadaljnji razvoj. Prav zato je ta ukaz posebne važnosti in ima pomen tudi izven zunanjega pravnega okvira, ki je vanj odet. V ukazu izražena načela omogočajo tudi Slovencem, da tekmujejo z drugimi narodi pri ustvarjanju kulturnih vrednot, da sodelujejo z njimi zlasti na vseobči zgradbi pravoznanstva, odslej še posebej ob strani italijanskega pravištva, ki se ponša z zaslugami tako pri stvaritvi kakor pri izpopolnitvi prava civiliziranih narodov.

V istih mislih nas je utrdil tudi obisk državnega podtajnika eks. Puzzolua. Bil je namenjen sicer le izvrševalcem pravosodstva, toda slednje je le najznamenitejša veja izvrševanja državne oblasti, obenem najbolj vidni zunanji odraz oziroma najbolj praktično uveljavljanje pravoznanstva. Iz besed visokega odposlanca ni zvenela le skrb za urejeno pravosodstvo, za brežhibno poslovanje sodišč, njegove besede so bile potrdilo, da je rek *Iustitia fundamentum regnorum* vodilna smernica nove uprave. Zato so odjeknile polno pri slovenskem narodu, ki je štel svoje sodstvo vedno s ponosom med prve kulturne dobrine. Dokler pa bo obstajalo to, bo živelo kot njegova hrbtnica tudi slovensko pravoznanstvo.